

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τους κ.κ. Υπουργούς:

- Εσωτερικών
- Υγείας
- Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
- Παιδείας και Θρησκευμάτων
- Εξωτερικών

Θέμα: «Διαχείριση αδέσποτων ζώων και αντιμετώπιση κρουσμάτων λύσσας στη χώρα»

Τον Ιούνιο του 2013 το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ) απέστειλε εγκύκλιο στο Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων (αρ. πρωτ. 2515/75560/18-6-13) για την «επανεμφάνιση της λύσσας στην Ελλάδα», στο οποίο το καλεί να ενημερώσει τους εκπαιδευτικούς και τους μαθητές όλων των βαθμίδων και παρέχοντας συμβουλές για την «επαγρύπνηση του πολίτη». Ανάμεσα στις συμβουλές αναφέρεται ότι «πρέπει να αποφεύγεται οποιαδήποτε επαφή με άγνωστα ζώα (άγρια, αδέσποτα κλπ.). Ιδιαίτερα τα παιδιά να αποφεύγουν να πιάνουν, να χαϊδεύουν ή γενικά να χειρίζονται άγνωστα σε αυτά ζώα». Επίσης όσον αφορά τους εναέριους εμβολιασμούς που θα πραγματοποιηθούν το φθινόπωρο του 2013, προτρέπει όσους βρουν εμβολιακά δολώματα να ενημερώσουν άμεσα τις τοπικές κτηνιατρικές αρχές, συμβουλή η οποία εγείρει προβληματισμό δεδομένου ότι οι ίδιες αυτές αρχές είναι εκείνες που τοποθετούν/ρίπτουν εναερίως τα εν λόγω δολώματα, άρα είναι σε γνώση τους.

Σύμφωνα με τα στοιχεία του Υπουργείου Υγείας και του Κέντρου Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων, από τον Οκτώβριο του 2012 έχουν καταγραφεί 29 περιστατικά λύσσας κυρίως σε κόκκινες αλεπούδες στη Βόρεια Ελλάδα (στοιχεία ΚΕΕΛΠΝΟ μέχρι 4.10.13). Τα δε κρούσματα σε αδέσποτα ζώα (σκύλους και γάτες) είναι μόνο τέσσερα (4).

Η προσέγγιση του προβλήματος των αδέσποτων και κατά προέκταση της εμφάνισης κάποιας ζωοανθρωπονόσου ή άλλης νόσου αποτυπώνει τη φιλοσοφία που έχει ένα κράτος απέναντι στους ανθρώπους και τα ζώα. Η προσπάθεια περιορισμού του πληθυσμού των αδέσποτων ζώων ή μιας νόσου κινδυνεύει να μετατραπεί σε επιχείρηση μαζικής εξόντωσής τους, αν η πολιτική βούληση δεν είναι αποφασιστική στην υιοθέτηση θεμιτών και βιώσιμων τρόπων αντιμετώπισης των προβλημάτων. Τέτοιες μέθοδοι έχουν υιοθετηθεί από άλλες χώρες αποτελεσματικά μειώνοντας μεσομακροπρόθεσμα τον αριθμό των αδέσποτων με τον συνδυασμό εμβολιασμών και στείρωσεων.

Επειδή η λύσσα ως ζωοανθρωπονόσος είχε εκλείψει από το 1987 στην Ελλάδα, καθώς πραγματοποιούνταν κάποια στοιχειώδης επιτήρηση τα προηγούμενα χρόνια, sporadικός έλεγχος και θανατώσεις προσβαλλόμενων ζώων, πλην όμως φαίνεται ότι, εν μέσω περιστολής δαπανών εξαιτίας της εφαρμογής των μνημονιακών πολιτικών, ο κρατικός μηχανισμός δεν ανταποκρίθηκε άμεσα στην

επανεμφάνιση κρουσμάτων θέτοντας σε εφαρμογή προληπτικούς εμβολιασμούς και άρα ευθύνεται για την ανάπτυξη της νόσου στην Ελλάδα, η οποία ήταν και προβλέψιμη εφόσον στις χώρες που συνορεύουν βόρεια της χώρας τα τελευταία χρόνια καταγράφονταν κρούσματα.

Επειδή σύμφωνα με πληροφορίες της Περιβαλλοντικής Οργάνωσης για την Άγρια Ζωή και τη Φύση ΚΑΛΛΙΣΤΩ, έχει αρχίσει να καλλιεργείται αρνητικό κλίμα για την αλεπού που έχει οδηγήσει κατοίκους της υπαίθρου σε ανεξέλεγκτη χρήση δηλητηρίων δημιουργώντας τεράστιο πρόβλημα σε προστατευόμενα είδη της πανίδας.

Επειδή τα άτομα που πιθανά έχουν εκτεθεί στον ιό της λύσσας πρέπει όσο το δυνατό πιο γρήγορα να υποβάλλονται σε αντιλυσσική αγωγή με αντιλυσσικό εμβόλιο και άνοσο ορό, άρα οι Διευθύνσεις Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής μέριμνας των Περιφερειών επιβάλλεται να έχουν επαρκή αποθέματα των παραπάνω για άμεση και δωρεάν χορήγηση.

Επειδή τόσο η Πανελλήνια Φιλοζωική Ομοσπονδία όσο και η Πανελλαδική Φιλοζωική και Περιβαλλοντική Ομοσπονδία έχουν εκδώσει σειρά δελτίων τύπου και επιστολών κρούοντας τον κώδωνα του κινδύνου προς τις αρχές, καθώς με τις ενέργειες στις οποίες αυτές προβαίνουν στοχοποιούν άδικα τα αδέσποτα ζώα στη χώρα, των οποίων η διαχείριση από την πολιτεία είναι άκρως πλημμελής και επιπόλαιη, τόσο που εύλογα γεννιούνται υπόνοιες για μεθοδευμένη πολιτική ατζέντα δημιουργίας οικονομικών συμφερόντων και κερδοσκοπίας γύρω από αυτήν.

Επειδή λύσεις για σταδιακή μείωση του πληθυσμού των αδέσποτων ζώων υπάρχουν και εφαρμόζονται επιτυχώς στις περισσότερες Ευρωπαϊκές χώρες, αλλά και στην Ινδία και άλλες χώρες που είχαν μεγάλο αριθμό αδέσποτων ζώων, και στηρίζονται στον εμβολιασμό και τη στείρωση και όχι στη μαζική θανάτωση με ή χωρίς προσχήματα ή αιτιάσεις.

Επειδή αυτόν τον καιρό σε χώρα μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης -και συγκεκριμένα στη Ρουμανία όπου ο πληθυσμός των αδέσποτων ζώων είναι ιδιαίτερα μεγάλος εξαιτίας πλημμελούς διαχείρισης αυτού του ζητήματος από τις αρμόδιες αρχές- έχει ληφθεί θεσμικά και πραγματοποιείται η πιο ακραία απόφαση για μαζική θανάτωση τεράστιου αριθμού αδέσποτων ζώων, με έρεισμα τον τραγικό θάνατο ενός παιδιού που εικάζεται ότι έπεσε θύμα αδέσποτων σκυλιών, ξεσηκώνοντας διεθνώς τεράστιες αντιδράσεις.

Ερωτάται ο κ. Υπουργός Εσωτερικών:

1. Για ποιο λόγο από τον Οκτώβριο του 2012 οπότε και εμφανίστηκε το πρώτο κρούσμα λύσσας σε κόκκινη αλεπού στο Νομό Κοζάνης, οι υπηρεσίες πολιτικής προστασίας, υγείας και κτηνιατρικής των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) δεν έσπευσαν να εφαρμόσουν όλα τα προβλεπόμενα μέτρα περιορισμού του φαινομένου;
2. Ποια προγράμματα εφαρμόζουν οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης [τα Τμήματα Προστασίας και Προαγωγής Δημόσιας Υγείας των Διευθύνσεων Κοινωνικής Πολιτικής είναι τα καθ' ύλην αρμόδια σύμφωνα με το Ν. 4039/2012 (ΦΕΚ 15/Α/2-2-12)] όσον αφορά τη διαχείριση των αδέσποτων ζώων, έτσι ώστε η παρουσία τους να είναι φιλική στον άνθρωπο, ο άνθρωπος να είναι φιλικός μαζί τους και επιπλέον σε βάθος χρόνου να περιορίζεται ο αριθμός τους χωρίς να χρειάζεται να εφαρμόζονται κατά καιρούς ακραίες μέθοδοι «εξαφάνισής» τους; Ποια είναι η σημερινή κατάσταση των δημοτικών και διαδημοτικών καταφυγίων για αδέσποτα ζώα, καθώς

σύμφωνα με ανακοινώσεις δημάρχων, αυτά βρίσκονται υπό μαρασμό και οδηγούνται σε κλείσιμο;

3. Υπάρχουν συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα μέσω ΕΣΠΑ για τη διαχείριση αδέσποτων ζώων στη χώρα μας; Εάν ναι, ποιοι φορείς τα υλοποιούν, ποιο είναι το φυσικό και οικονομικό τους αντικείμενο και σε ποια φάση βρίσκεται η υλοποίησή τους;

Ερωτάται ο κ. Υπουργός Υγείας:

1. Ποια η άποψη του υπουργείου σας σε σχέση με την επανεμφάνιση της ζωοανθρωπονόσου της λύσσας σε περιορισμένο αριθμό ζώων στη Βόρεια Ελλάδα και πώς σκοπεύετε να το αντιμετωπίσετε ενημερώνοντας τον γενικό πληθυσμό και τις υπηρεσίες υγείας χωρίς να στοχοποιούνται ως επικίνδυνα εν γένει τα αδέσποτα και άγρια ζώα της χώρας;
2. Υπάρχουν επαρκή αποθέματα αντιλυσσικού εμβολίου και άνοσου ορού στις αρμόδιες Διευθύνσεις Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας των Περιφερειών για άμεση δωρεάν διάθεση σε περιστατικά έκθεσης ανθρώπων στον ιό της λύσσας; Έχουν πραγματοποιηθεί προληπτικοί εμβολιασμοί σε άτομα που πιθανά εκτέθηκαν σε κίνδυνο;
3. Πώς απαντάτε στην επιστολή της Πανελλαδικής Φιλοζωικής και Περιβαλλοντικής Ομοσπονδίας η οποία καταγγέλλει βάσει αξιόπιστων πηγών της ότι στο υπουργείο σας σχεδιάζεται πρόταση για πραγματοποίηση μαζικών «ευθανασιών» σε αδέσποτα ζώα με πρόσχημα τη δημόσια υγεία;

Ερωτάται ο κ. Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων:

1. Για ποιο λόγο από τον Οκτώβριο του 2012 οπότε και εμφανίστηκε το πρώτο κρούσμα λύσσας σε κόκκινη αλεπού στο Νομό Κοζάνης, οι υπηρεσίες σας (Διεύθυνση Υγείας των Ζώων) δεν έσπευσαν να εφαρμόσουν όλα τα προβλεπόμενα μέτρα περιορισμού του φαινομένου με εφαρμογή εναέριων εμβολιασμών; Ποιος ο λόγος της μεγάλης αυτής καθυστέρησης (1 έτος) μέχρι την ανακοίνωση υλοποίησης του προγράμματος [υπ' αρ. 3205/98267/8-8-13 ΥΑ (ΑΔΑ: ΒΛΩΕΒ-ΣΗΓ)], με συνέπεια βέβαια να αναγκαστείτε να προβείτε σε απευθείας διαπραγμάτευση χωρίς δημοσιεύσεις με τη συμβαλλόμενη εταιρία;
2. Για ποιο λόγο το υπουργείο σας έσπευσε να ειδοποιήσει το υπουργείο Παιδείας και εν γένει την εκπαιδευτική κοινότητα για την επανεμφάνιση της λύσσας, εκδίδοντας μάλιστα διαφημιστικά φυλλάδια και αφίσες, ενώ προηγουμένως δεν είχε φροντίσει για την απομόνωση του φαινομένου εφαρμόζοντας σε συνεργασία με τα συναρμόδια υπουργεία Εσωτερικών και Υγείας προληπτικούς εμβολιασμούς ή κατασταλτικούς ελέγχους στα εν δυνάμει προσβαλλόμενα ζώα της άγριας πανίδας της χώρας;
3. Πόσο κόστισε η παραγωγή διαφημιστικών φυλλαδίων και αφισών και από πού αντλήθηκαν τα σχετικά κονδύλια; Για ποιο λόγο προηγήθηκε η χρηματοδότηση παραγωγής φυλλαδίων από την πραγματοποίηση των εναέριων ρίψεων εμβολιακών δολωμάτων;
4. Από ποιο κονδύλι χρηματοδοτείται η ρίψη εναερίων εμβολιακών δολωμάτων όπως έχει ανακοινωθεί από το υπουργείο σας με την υπ' αρ. 109/112781/19-9-13 (ΑΔΑ: ΒΛ9ΘΒ-ΡΦΡ);

5. Σύμφωνα με την υπ' αρ. C (2012) 8682 (2012/761/EU)/30-11-12 Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής εγκρίθηκε «η οικονομική συνεισφορά και η υλοποίηση ετήσιου προγράμματος για την εξάλειψη, τον έλεγχο και την παρακολούθηση ορισμένων ζωικών ασθενειών και ζωοανθρωπονόσων που παρουσιάζονται από τα κράτη μέλη για την περίοδο 2013» μεταξύ των οποίων συμπεριλαμβάνεται η Ελλάδα. Πώς αξιοποιήθηκε ως τώρα το ένα εκατομμύριο ευρώ που διέθεσε η Ευρωπαϊκή Ένωση ως συνδρομή προς τη χώρα μας στην αντιμετώπιση της λύσσας για το έτος 2013; Σε ποιο βαθμό έχει επιτευχθεί ο έλεγχος ή η εξάλειψη της ανάπτυξης της νόσου;
6. Τι μέτρα έχουν ληφθεί για να μην περάσει η νόσος της λύσσας στα ζώα παραγωγής, κάτι που θα σημαίνει σημαντική οικονομική ζημιά για τους κτηνοτρόφους;
7. Γενικότερα ποια είναι η πορεία υλοποίησης του «Προγράμματος επιτήρησης και καταπολέμησης της λύσσας στην Ελλάδα» [ΚΥΑ υπ' αρ. 331/10301/25-1-13 (ΦΕΚ 198/Β/5-2-13)];
8. Για ποιο λόγο οι κρατικές κτηνιατρικές υπηρεσίες στην Ελλάδα απορρίπτουν συστηματικά – όπως αναφέρουν οι φιλοζωικές ομοσπονδίες- την προσφορά ευρωπαϊκών κλιμακίων της οργάνωσης «Κτηνίατροι χωρίς Σύνορα», τα οποία εδώ και χρόνια οργάνουν όλη τη Νοτιοανατολική Ευρώπη, πραγματοποιώντας εμβολιασμούς και στείρωσεις σε χώρες με αυξημένο πρόβλημα;

Ερωτάται ο κ. Υπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων:

1. Ποια προγράμματα πραγματοποιεί το υπουργείο σας προκειμένου να καλλιεργήσει στα παιδιά και τους εκπαιδευτικούς την υπευθυνότητα, τη φροντίδα και την αγάπη στα ζώα, δεσποζόμενα και ειδικά αδέσποτα και άγρια;
2. Με ποιον τρόπο πρόκειται το υπουργείο σας να δράσει προκειμένου να αντισταθμίσει άμεσα τη ζημιά που προκλήθηκε στην κουλτούρα και την αντίληψη της εκπαιδευτικής κοινότητας – παιδιών, γονιών, εκπαιδευτικών- απέναντι στα απροστάτευτα αδέσποτα ζώα;

Ερωτάται ο κ. Υπουργός Εξωτερικών:

- Σε ποιες ενέργειες έχει προβεί το υπουργείο σας προκειμένου να διαμαρτυρηθεί εκ μέρους της χώρας μας προς το έταίρο κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τη Δημοκρατία της Ρουμανίας, για τον τρόπο διαχείρισης των αδέσποτων ζώων στην επικράτειά της και για την απόφαση μαζικής θανάτωσής τους με αιτία ή αφορμή τον τραγικό θάνατο ενός παιδιού, οι αιτίες του θανάτου του οποίου παραμένουν αδιευκρίνιστες;

Οι ερωτώντες βουλευτές

Νικόλαος Βούτσας

Ειρήνη Αγαθοπούλου

Ευαγγελία Αμμανατίδου

Ευγενία Βαμβακά

Γεώργιος Βαρεμένος

Δημήτριος Γάκης

Όλγα Γεροβασίλη

Έφη Γεωργοπούλου-Σαλτάρη

Κωνσταντίνος Δερμιτζάκης

Μαρία Διακάκη

Ευάγγελος Διαμαντόπουλος

Ηρώ Διώτη

Ειρήνη Δούρου

Θεόδωρος Δρίτσας

Κωνσταντίνος Ζαχαριάς

Ιωάννης Ζερδελής

Αικατερίνη Ιγγλέζη

Μαρία Κανελλοπούλου

Χρήστος Καραγιαννίδης

Αϊχάν Καραγιουσούφ

Χαρά Καφαντάρη

Σταύρος Κοντολής

Αναστάσιος Κουράκης

Παναγιώτης Κουρουμπλής

Μιχάλης Κριτσωτάκης

Βασίλειος Κυριακάκης

Χρήστος Μαντάς

Αλέξανδρος Μεικόπουλος

Νικόλαος Μιχαλάκης

Ιωάννης Μιχελογιαννάκης

Κωνσταντίνος Μπάρκας

Μαρία Μπόλαρη

Ευγενία Ουζουνίδου

Ευστάθιος Παναγούλης

Γεώργιος Πάντζας

Ιωάννης Σταθάς

Αφροδίτη Σταμπουλή

Δημήτριος Στρατούλης

Μαρία Τριανταφύλλου